

MAGYARÁG

VII. No. 81
1938. Martie 23

1 lei

APARE IN FIECARE ZI

Fondator:

PÁSZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. SÁHY LÁSZLÓ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4

Franciaország katonai lépésekre készül a spanyol események miatt

Páris, március 21. Vasárnap délután rendkívül nagyjelentőségű tanácskozás folyt le a Matignon-palotában, amelyen résztvett Blum miniszterelnökön kívül Paul Boncour külügyminiszter, Daladier hadügyminiszter és Vincent Auriol összekötő miniszter, az előző kormány pénzügyminisztere. A tanácskozások után a miniszterelnök Dormoy belügyminiszterrel, azután Fournierrel, a Banque de France kormányzójával tárgyalt. Ezeket a

tanácskozásokat döntő események előjelének tekintik.

A miniszterelnök közvetlen környezetében azt beszélik, hogy hétfőn vagy kedden

egész Franciaországban megtörténnek azok az intézkedések, amelyek a mozgósítást szokták megelőzni.

Ezek az intézkedések kizárólag a spanyolországi eseményekkel állanak összefüggésben. Franciaország nem kíván beavatkozni sem a köztársasági kormány, sem a nemzetiek

javára, ellenben

biztosítani akarja földközi tengeri és afrikai érdekeit.

Azok a hírek, amelyek a spanyol harcokról érkeznek, politikai körökben nagyfokú nyugtalanságot váltanak ki.

Ezek a hírek a pireneusi határra, Minorca szigetére és Spanyol-Marokkóra vonatkoznak s arról szólnak, hogy egy idegen hatalom olyan katonai intézkedéseket tett volna, amelyek Franciaország érdekeit súlyosan érintik.

Prága, március 21. A Csehszlovo című lap jelentése szerint Benes Edvard dr. cseh köztársasági elnök június 30-án Franciaországba érkezik.

Mussolini Franco öccsével jelent meg a repülőnapon

Róma, március 21. Az olasz ifjúság sportünnepségén Mussolini jobbján Coburg Gotha a német delegáció vezetője, balján pedig Franco repülőbarnok, Franco öccse foglalt helyet.

Mit tesz Olaszország ha Franciaország beavatkozik?

London, március 21. Az angol diplomácia figyelmét a legértelmesebben három kérdés foglalkoztatja, fontosságuk sorrendje szerint: 1. a Rómában folyó angol-olasz tárgyalások, 2. a spanyol kérdés, 3. a közép-európai helyzet.

A spanyol polgárháború tekintetében Ciano külügyminiszter kijelentette lord Perth-nek, hogy amennyiben Franciaország beavatkozna,

akkor Olaszország kényszerítve érezné magát arra, hogy másirányú katonai intézkedéseket tegyen.

Fegyverszüneti tárgyalások a spanyol polgárháborúban?

London, március 21. Az angol lapok ismét egyöntetűen arról írnak, hogy küszöbön áll a fegyverszüneti tárgyalások

megindulása a spanyolországi polgárháború két hadviselő fele között. A lapok szerint Barcelonában is belátták már az ellenállás kilátástalanságát. Alapítól a vasárnapra virradó éjszaka a spanyol köztársasági kormány tagjai reggelig tanácskoztak, hogy megállapíthassák, milyen feltételek mellett köthetne a köztársasági Spanyolország fegyverszünetet Franco kormányával.

Lengyelország örül, Litvánia busul

A lengyel sajtó pártkülönb-ség nélkül meglegedéssel veszi tudomásul a lengyel-litván viszály kedvező megoldását és vezércikkben méltatja a bekövetkezett fordulat jelentőségét.

Kaunas, március 21. A lengyel ultimátum feltétel nélküli elfogadása lesújtóan hatott Litvánia népére. Politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a lengyel követelések elfogadása teljes feladást jelent a 18 év óta állandóan hangoztatott felfogásnak: „Vilna nélkül nincs tárgyalás Lengyelországgal. Az első lengyel követet csak Vilnában fogadhatjuk”. Litván politikai körökben azt tartják, hogy a litván külpolitika teljesen hibás volt és az országot az elszigeteltség állapotába vezette.

A windsori herceg levelben interveniált Hitlernél a bécsben letartóztatott Neumann professzorért

A lapok értesülése szerint a windsori herceg levelet írt Hitlernek és kérte, hogy barátjait, a Rothschild fivérekét, valamint Neumann professzort aki fülbaját kezelte, helyezze szabadlábra.

A Hazafiak Front negyven tagját, közöttük Schmiedt, volt polgármestert, bíróság elé állítják. Előbb úgy volt, hogy Schuschnigg is bíróság elé kerül, azután úgy döntöttek, hogy a volt kancellár egy németországi koncentrációs táborba szállítják.

Tüntetések Zágrábban Macsek mellett

Zágráb, március 21. A városban vasárnap nagy tüntetések voltak. A tüntetések során Macseket éltették. A rendőrség több tüntetőt előállított.

Prága, március 21. A Zeits című lap troppai híradása szerint Heinlein Conradot a szudetták vezérét kommunisták támadták meg amikor a gyűlés termét elhagyta. Mielőtt azonban még tettlegesség-

re került volna a sor, a rendőrség beavatkozott és Heinleint kiszabadította kellemetlen helyzetéből. Több kommunistát és több németet letartóztattak, az utóbbiakat később szabadon bocsájtották.

Öngyilkos lett a bécsi legitimisták vezére

Bécs, márc. 21. Vasárnap elterjedt megbízható hírek szerint Wolff ezredes, az osztrák legitimisták vezére lakásán öngyilkos lett. Az ezredes az osztrák legitimizmus legszélsőségesebb irányát képviselte s az ugynevezett császárhű néppárt vezére volt. T minőségében az ezredes gyakran összeütközésbe került a mérsékelt legitimisták vezérével, Wieser lovaggal, aki a bekö-

vetkezett események elől Lengyelországba menekült.

A Völkischer Beobachter bécsi kiadása azt jelenti, hogy Dollfuss gyilkosának, Planetta Ottónak bűnperét újra tárgyalják. Planettát ünnepélyesen rehabilitálják és aztán holttestét kiemelve, díszsírhelyre temetik el.

Bécs, március 21. A Neuter iroda jelentése szerint öngyilkosságot követett el Neustad-

ter Stürmer volt belügyminiszter, Kurt Sonnenfeld a „Neue Freie Presse” főszerkesztője és Friedel a híres történész.

Terményárak Oradeán

Buza 510, rozs 460, tengeri 270—280, árpa 420, zab 430, bab 630—650, tökmag 600, búkköny, 500.

A nagy ajándék-akciónk 2. számú szelvénye

Egy üzlet jubileumára

REGI-REGI LAPPÉLDA NYOKBAN lapozgatunk. Nézzük az akkori idők ártatlan eseményeinek regisztrálását, a hirdelési oldalon a szemünkbe ölik egy teljes oldalt betöltő felhívás, amely így hangzik:

kedden, e hó 17-én megnylik az Apolló drogeria.

Megnézzük a dátumot, 1912. december 15. Huszonöt esztendő. Visszanézünk a negyedszázados múltba, amikor a főúcai hatalmas Rimanóczy palotában, Farkas István gyógyszerész megnyitotta, azóta már nélkülözhetetlennek vallott drogueriáját. Ma már, negyedszázad eltelével, és nyugodtan megállapíthatjuk.

Jubilál az Apolló-drogeria Csöndben, zajtalanul, hogy úgy mondjuk családi körben folyik az ünnepség, meghítt barátok, kereskedőtársak és a hűséges munkatársak ünneplik Farkas Istvánt, aki egy élet szorgalmas, törekvő munkájával tette nagygyá, fejlesztette világvárosivá az Apolló-drogueriát.

Huszonöt esztendő előtt az akkor ébredő város az iparosodásának első fejlődési stádiumában nyílt meg az Apolló-drogeria. Az egész nagy városban, amelynek lakossága már érezte fővárosi igényeit, ekkor még mindössze két drogueriája volt, egyik az újvárosban, a másik a főutca elején. Harmadiknak nyílt meg az Apolló-drogeria, amely hamarosan megnyerte a város közönségének simpatizáját. Pár év és az Apolló-drogeria fogalommal vált. Gazdagon felszerelt raktára, amelyben minden pipercikk, az összes külföldi gyógyszer-speciálisok, vegyszerek, háztartási cikkek, parfümök, kölni vizek minden változatban fellelhető, teszi érthetővé az a meleg érdeklődést, simpatizát, amely a város lakossága részéről lépésről lépésre megnyilvánul. Amit hozzáértés, szaktudás és szorgalom megteremhet, az Farkas István Apolló-drogueriájában mind együtt van. Csak most értem meg, hogy a feleségem, ha a szolgálat bevétele után küldte, miért kiáltott mindig utána:

— Vigyázzon fiam, a Farkas István Apolló-drogueriájába menjen.

MI A SIKER TITKA? Ez a kérdés velünk élénk, a huszonöt éves jubileumon. Az első kellék, feltétlenül a rátermettség, a szaktudás. Azután meg lépést kell tartani a fejlődéssel. Eötvös Károly, a nagy magyar író egyik művében ezt írja: A magyar ember, ha

boldogulni akar, nyugat felé iparkodik. Ez volt a jelszava Farkas Istvánnak is, aki minden évben körülnézett a világban és tapasztalatait hasznosította idehaza. Berlin, Bécs, Páris, Milánó, majd a Keleten, Görögország, Törökország, Egyiptom, mind-mind hozzájárultak egy-egy ötlettel ahhoz, hogy az Apolló-drogeria e város kereskedelmi életében arra a helyre került, amelyen ma áll. Konzervatív üzleti elv, ami a vevők tisztességes kiszolgálását illeti, modernség, ami az árukészlet változatosságát jellemzi — ez a siker titka.

ÉS MOST ALLJUNK be magunk is az ünneplők sorába, szorítsuk meg azt a kezét, amelynek irányítója mellett az Apolló-drogeria idáig fejlődött.

Borzalmas öngyilkosság Sacuenin

A vonat elé velette magát egy kereskedő felesége

Borzalmas szerencsétlenség-ről adott jelentést tegnap az ügyészségnek a sacueni csendőrsz. Ma hajnalban a Sighe felé közlekedő gyors vonat megérkezését néhány ember várta az állomáson. A várakozók között feltűnt egy ismert kereskedő, Manovicu Emilia, aki az érdeklődőknek elmondotta, hogy Csehszlovákiába akar utazni.

Mikor a bejáratnál feltűnt a gyorsvonat hatalmas mozdo-

lódott. Farkas István gyógyszerész, aki a város exkluzív kereskedő társadalmának az élén áll, ma már megelégedéssel tekinthet bevégzett munkájára. Az Apolló-drogeria jubileuma hirdeti a sikert. De az igazi siker, az a népszerűség, az a szeretet, amely kereskedőtársai részéről nyilvánul meg személyével szemben. Ez év májusában ünnepelte a Kereskedelmi Csarnok tízéves elnöki jubileumát mikor aranyplakettok lettek emlékeztető a napot. Két ízben tekinthet rá a királyi kegy. Első ízben a román koronarend tisztj keresztyével, majd a Meritul Comercial elsőosztályu érdemkeresztjével tüntették ki. Tévékeny részt vesz ki a közéleti működésből is. Elnöke a droguisták országos egyesületének, alelnöke a keres-

nya, a jelenlevők megborzadva látták, hogy az idős 60 éves asszony hirtelen kiszalad a váróteremből és a lokomotív elé veti magát. A mozdonyvezető fékezett, de már a szerencsétlenséget megakadályozni nem lehetett. A mozdony kerekei darabokra szaggatták a szerencsétlen asszony testét. Az öngyilkosság okát az idős asszony betegségében kell keresni. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Színház

A Thalia színház műsora:

Kedd délután 5: Marika had nagyja, olcsó helyárakkal.

Kedd este 9: 3:1 a szerelem javára.

Szerda d. u. 5: Sárkány-pitykés közlegény. Olcsó helyárakkal.

Szerda este: Román előadás.

Csütörtök d. u. 5: Sárkány-pitykés közlegény. Olcsó helyárakkal.

Csütörtök este 9: 3:1 a szerelem javára.

Péntek d. u. 5: Marika had nagyja. Olcsó helyárakkal.

Péntek este 9: 3:1 a szerelem javára.

Szombat d. u. 5: 3:1 a szerelem javára. Rendes helyárakkal.

Szombat este 9: 3:1 a szerelem javára. Rendes helyárakkal.

Az utolsó évtized legpazarabb revü-operettje: 3:1 a szerelem javára. Hosszu évek óta nem volt olyan színházi esemény városunkban, mint a minőnek a ma este bemutatásra kerülő „3:1 a szerelem javára” című revü operett ígérezik. Szilágyi László és Keller Dezső írták az operett szö-

vegét, Harmath Imre pedig a verseket, amelyeket Ábrahám Pál, a világhírű komponista zenésített meg. A „3:1 a szerelem javára” két részből és 12 képből áll és bátran lehet elnevezni a legpazarabb legszebb kiállítású revü-operettnek. A mi színházunk olyan kiállításban hozza színre ezt a „csoda-revüt” amilyenre még a legöregebb színház-barátok sem emlékeznek.

Szabadszék Popescu Gheorghe salontai perceptort. Mint ismeretes Necsulescu vizsgálóbíró szombatán kihallgatásra rendelt be és előzetes őrizetbe helyezte Popescu Gheorghe salontai perceptort, akit dr. Roxin Teodor ügyvéd jelentett fel — állítólagos zsarolás miatt. Popescu megfélembeszte a vizsgálóbíró döntését és a törvényszék Popescu—Hortopan tanácsa tárgyalta az ügyet. — Popescu képviselője kifejtette, hogy nincs szükség a perceptor fogvatartására, mivel vagyona, állása, családja van és a vád sem olyan súlyos, hogy emiatt Popescu szökésétől tartani kelljen. A törvényszék másfélórás tárgyalás után elrendelte Popescu szabadszék helyezését — amit azonnal végrehajtottak. A tárgyalás tovább folyik.

Ajándék-akciónk

szelvénye

2

Aki a folytatolagosan megjelent számkat összegyűjti, részt vesz az „ajándék-akción”

1938. március - április

Kedők szövetségének és alelnöke volt tíz éven keresztül a kereskedelmi és iparkamarának.

Adja Isten, hogy az Apolló drogeria az eddigi időpóba haladjon a további jubileumok felé e város kereskedelmi jóhírnevének öregbítésére.

m. e.

Ügyvédi hír:

Dr Harsányi Jenő

oradeai ügyvéd

irodáját

a Zsidó Jogvédő iroda helyiségéből

Strada Miron Pompiliu 3 sz. alá helyezte át

Dr Antal Miklós orvos halála

Oradea város orvostársadalmának súlyos gyászja van. Meghalt dr. Antal Miklós orvos, az egyik legnépszerűbb oradeai doktor. Dr. Antal, mint kerületi betegsegélyző orvos a legszegényebb néprétegek betegeit kereste fel és nem ismert fáradtságot, ha egy beteghez hívták. Kötelességtudásának lett áldozata, — mert súlyos hűlése dacára elment betegeihez. A hűlés azután izzadmányos betegséggel komplikálódott és dr. Antal Miklóst mellhártyagyulladás Budapestre szállították. Az orvosi tudomány azonban már nem segíthetett és dr. Antal Miklóst mentőautóra helyezték, — orvosai tanácsára — hogy hazaszállítsák, hogy idehaza várja be az elkerülhetetlen véget. Dr. Antal Miklós azonban a mentőautóban Borsnál meghalt. Dr. Antal Miklós mindössze 52 éves volt. Halálát kiterjedt rokonság, az Antal és Plesz család gyászolja.

Inspekciós gyógyszerárak:

Kedd, március 22.

Pacala, Bulv. Regele Ferdinand 2.
Szent László, Piața Biserici 1.
Cleopatra, Str. Avram Iancu 2. Tel. 515
Madonna, Str. Starovetky 1. Tel. 408
Szent Ferenc, Cuza Vodă 24. Tel. 747

A „Kigyók Sziget”-én állítják fel az első romániai deportálótábort

A politikai delikvensek részére jelölnek kényszerlakhelyet az internálótáborban

A Curentul vasárnapi számában részletes cikk foglalkozik az első romániai deportálótábor létesítésével. Mint ismeretes a szigorított rendtörvény a rendes büntetéseken kívül előírja a politikai vétségekre a kényszerlakhely és deportálás büntetését is.

A Curentul szerint a deportáltak részére az ugynevezett „Kigyók szigetét” jelölték ki.

A „Fido Nisi” Kigyók szigete 22 tengeri mértföldnyire (40 km.) fekszik a sulinai torkolat-tól. A sziget magassága 40 méter. Talaja sziklás és a klímája hosszabb tartózkodást elviselhetetlenné tesz. A sziget állandó lakói a kigyók — amelyek valaha rémületes számban éltek a szigeten, ma azonban számuk már kisebb. Egy világító torony néhány szegényes szobával az örök és granicsárkatónák részére, alkotják a sziget egyetlen komfortját, sem az örök, sem a katonák nem tudnak ellenállni az egyedülletnek. Csoportonként váltják fel őket. Az élet teljesen egyhangú. — Egyetlen kicsiny főzelékes kertecske, amit az örök nagy nehézségek árán gondoznak, mert a sós levegőben a növények nem fejlődnek. A sziget többi része teljesen alkalmatlan minden kultúrára.

Ivóvízzel látják el a szigetet

Természetes ahhoz, hogy a politikai foglyokat befogadhasa, a szigeten radikális változtatásokat kell végezni.

Mihely a hőmérséklet meg fog változni — körülbelül áprilisban — mérnöki bizottság fog kiszállni a szigetre és megkeresik a sziget ivóvízzel való ellátásának módját.

A rendtörvény kiegészítésé-
képpen dekrétumot fognak hozni és ez le fogja szögezni: melyek azok a büntettek, ami miatt a Kigyó szigeten deportálás jár.

1200-1500 személy részére készül az internálótábor

A sziget egy szélről védettebb helyén betonépületet emelnek körülbelül 1200-1500 internált részére. Az építkezést a legrövidebb időn belül megkezdik és a cellák egyforma térfogatúak lesznek.

A készülő törvény előírásai szerint az internáltak csak meghatározott csomagot hoz-

hatnak magukkal: ruháikat, néhány könyvet esetleges tanulmányaikra, festőeszközöket, fényképész, vagy zenei felszerelést és írószerszámokat. Ennek folytán a cellák a lehető legkisebbek lesznek.

A deportálási ítéleteket — a

készülő dekrétum szerint — nemcsak a rendes bíróságok, hanem más hatóságok is kiszabhatják

ugy, hogy a delikvenseket közvetlenül a vétség elkövetése után már a szigetre lehet szállítani.

Pénzt nem kaphatnak, rádiót nem hallgathatnak

A szigeten lakók pénzt nem kaphatnak. A rokonok által küldendő összegeket a sziget őrsége lefoglalja és a címzetek által kért tárgyakat: élelmiszert, könyveket, ruházati cikkeket vásárolnak belőle.

A szigeten a rádiókészülékek használata tilos lesz.

A levelezés sablon szerint történik. A szigetre deportáltak kizárólag csak egészségi állapotukról informálhatják a hozzátartozóikat.

Agyonlőttek egy romániai csempészt a cseh határon

Kilétét nem sikerült megállapítani

Nagyszöllös, március 21. — Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról a csempésztragédiáról, amely Visk közelében játszódott le. Öt román csempész csehszlovák területre ment és megtámadták az ellenőrző körúton levő Hruby határt. Földreperítették és ki-

akarták csavarni kezéből a pus-káját. A határőr meghuzta a ravaszt, a fegyver elsült és a golyó az egyik csempész szívébe furódott. A csempész a helyszínen meghalt.

Most Csehszlovákiából újabb csempésztragédiáról érkezik jelentés. A csehszlovák-román

határon Visk közelében a szolgálatot teljesítő cseh határőr az éjszaka agyonlőtt egy román szeszcsempészt, akinek személyazonosságát eddig még nem sikerült megállapítani. A tragikus eseményről értesítik a román hatóságokat.

Súlyosan elítélték a hamis százasokkal operáló pénzügyi tisztviselőt

Huszonöt hadirokkantat és özvegyet károsítottak meg

Nem mindennapi érdekessé-
gü bűnügyet tárgyalt ma a sátmárei törvényszék Popu-Bocianu tanácsa. Popescu Gheorghe adóellenőr, Cioncea Florian és Miclăus Grigore adóvégrehajtók voltak a vádlottak akiket az ügyészség hamis pénzek forgalomba hozatalával vá-
lolt. Az ügy előzményei még 1936. áprilisára nyulnak vissza, amikor a régi ezüst százle-
jések körül a legnagyobb zür-
zavarok voltak. A vádirat sze-
rint a három pénzügyi tisztvi-
selő 25 falusit károsított meg.

Popescu Gheorghe, aki 1936-ban bixadi adóhivatal főnöke volt, annakidején megbízást kapott a bixadi adóhivatal kör-
zetébe tartozó hadirokkantok és özvegyek nyugdíjleltér-
nyeinek kifizetésére. Cioncea Florian és Miclăus Grigore sa-

gédkeztek neki a kifizetésekben.

A vád szerint a vádlottak 50 lejes áron nagybömbnyiségű hamis 100 lejest vásároltak össze és azokat a nyugdíjak ki-
fizetésénél használták fel.

A mai főtárgyaláson a 25 károsult közül csak tizen je-
lentek meg. A bíróság a vádlot-
tak távollétében tartotta meg a
tárgyalást.

Dr. Maiorescu Ioan királyi
ügyész szigorú büntetést kért,
míg dr. Banc Desideriu a pénz-
ügyigazgatóság nevében 6500
lejben jelentette be az állam
károsodását.

A bíróság hamis pénzek tu-
datos forgalomba hozatalában
mondta ki bűnösnek a vádlotta-
kat és ezért Popescut, Cioncat
és Miclăust fejenként 2-2 évi
fogházra, valamint 3000-3000

lei pénzbírságra ítélte. Az íté-
let a vádlottak politikai jogait
3 évre felfüggesztette, ezenki-
vül kötelezi őket hogy az állam
nak 6500 lejt fizessenek, a káro-
sultaknak pedig a kifizetett ha-
mis százasok ellenértékét té-
ritsék vissza.

A bíróság a szolgálatban le-
vő pénzügyi tisztviselők elíté-
lését a pénzügyminiszter tuda-
mására hozza.

Férfi és nő
szövetmaradékok,
egész öltöny és kabát méretben is,
szabókellékek, ingzefir,
damaszt és vászon ma-
radékok érsezték
Steiner maradékoshoz
Calea Victoriei 3. az udvarban balra

Külön orvosa és gyógyszer-
tára lesz a szigetnek.

A deportáltak a szigeten sza-
badon közlekedhetnek majd.
Az őrszolgálatot a minimumra
csökkentik, miután a szigetről
amugy sem lehet megszökni.

A sziget parancsnoka egy év
után jelentést tartozik tenni a
deportált egyének magavisele-
téről. Jogában áll előterjesztést
tenni a deportálási idő leszálli-
tására. A javaslatához csatolni
kell a deportált egyén nyilat-
kozatát, amiben kijelenti, hogy
békés, törvénytisztelő polgár
lesz és erről reverzalist ad.

Visszaesés esetén a deportált
egyének ki kell töltenie az
első ízben elégedett éveket is.

Nem lesz korhatár, amely a
deportálás alól mentesíthet.

A szigetet élelmiszerral az
európai duhabizottság hajói
fogják ellátni.

Makulatura

nységpepir nagy tételben is kapható

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

A kiválasztott

— Regény — 76

— Micsoda?

— Az, amit mondott.

Lucas leült és a kezével valami ismeretlen dallam taktusát verte. A szobaleány mére-ven ült a helyén, sötét szeme ide-oda járt a két férfi arca között, keze összekulcsolva hevert a térdén.

Heath a karosszékekben hevert és a szemét félig lezárta. A sötét bőrtámla még jobban kiemelte arcának halotti sápadtságát.

Az idő mult. Lucas odalépett Anthonyhoz és megkérdezte:

— Csöngessek Pikeért? Nem értem, hol marad.

Anthony megrázta a fejét.

— Nem, nem. Várjunk...

Lucas Anthony mellé könyökölt a kandallópárkányra. Halkan kérdezte:

— Mit gondolsz, Gethryn? Ez a Trenchard együtt dolgozott azzal az ördöggel?

— Isten tudja — sugta Anthony. — Nem tudom, mit gondoljak. Ezért legokosabb, ha nem gondolkozom.

— Hol a pokolban van ez a Pike ennyi ideig?

Pike feje megjelent az ajtóban. Ránézett a kandallóhoz támaszkodó két urra.

— Szabad kérnem egy percet, uraim?

A két ur odasietett az ajtóhoz és kilépett a szomszéd szobába.

— Nem tudtam meg semmi különösöt. Ez a Trenchard olyan, mint a horgony nélküli hajó. Sokféle adatot van róla, de nem tudok mit kezdeni vele? Amikor Banner kapitánytól elbucszott, visszament Albanyba. Nyolc-kilenc hétig lakott ott, azután fölmondta a lakását. Elköltözött Westminsterbe, Vere Courtba. Néhány hónapig élt ott. Ugy látszik sok pénze van! Egy szolgára bízta a lakást, ő maga elment... a szolga azt állítja: nem tudja, hol van. Vagy nem akarja megmondani. Ettől kezdve nincs semmi. Talán Norwaybe utazott, mondja a lakást őrző ember. Minden ügyét londoni bankja bonyolítja le. A bankkal nem beszélhettem, már be van zárva.

— Ki az az ember? Inas? — kérdezte Lucas.

Pike intett:

— Olyanféle... Brycet megbízta, hogy figyelje. Talán megtudunk tőle valamit, ha visszajön, azonban... — Kétkedve rázta a fejét. — Nem sokat remélek tőle, uram. Mondhatom, piszkos ügy ez!

— A taxiról mi hír? — érdeklődött Anthony.

Pike megint tagadólag rázta a fejét:

— Semmi... Ne feledje el, hogy ebben se nagyon bíztam.

(Folyt. köv.)

AZ ÚJ TELEFONKÖNYV

Transilvania részére a jövő héten kerül sajtó alá.

Akik újonnan ELŐFIZETTEK A

TELEFONRA

Es az előfizetést legkésőbb SZOMBATIG MÁRCIUS 26-ig kilizetia, be lesznek iktatva az új könyvbe. Aki bármilyen **változást** akar bejegyeztetni a telefonkönyvben, közölje ezen óhaját a Telefon Hivatallal, Bul. Reg. Ferdinand No. 2.

legkésőbb csütörtökig, március 23-ig.

Ezen változást díjlanul eszközlik.

Módosítják a szesz-törvényt

București, március 21. A Cuvântul értesítése szerint a pénzügyminisztériumban most tanulmányozzák a monopol és a szesz-törvény módosításának lehetőségeit. A módosításoknak az a céljuk, hogy új rendelkezéseket léptessenek életbe. Hír szerint továbbra is érvényben marad a szesz-monopol eddigi rendszere, azzal a módosítással, hogy a transilvaniai és banati italmérési engedélyeket az okiráltságbeli törvények rendelkezései alá utalják.

Aki öt éve idegenben él nem térhet vissza Lengyelországba

Varsóból jelenti a német távirati iroda: A lengyel kormány a parlament elé törvényjavaslatot terjesztett, amelynek értelmében elvesztik állampolgárságukat azok a lengyel honpolgárok, akik megszakítás nél-

kül legalább öt évet külföldön töltöttek és minden kapcsolatot megszakítottak Lengyelországgal. Politikai körök véleménye szerint a törvény célja megakadályozni azoknak a zsi-

dó állampolgároknak visszatérését, akik hosszabb idő óta külföldön élnek s most a mind jobban növekvő zsidóellenes hangulat miatt szívesen visszatérnének Lengyelországba.

Benzinnel leöntötte és felgyújtotta szomszédnőjét egy részeg mérnök

București, március 21. — A Vasile Lascar ucca 192. számú házában lakik Costescu mérnök, aki ma éjjel, miután barátai társaságában mulatott, hazaérkezve behatolt szomszédnője, Valeria Nicolau lakásába.

A leány felszólította, távozzék onnan. A mérnök ezt meg is tette, de rövidesen visszatért és leöntötte benzinnel a leányt, majd gyufát gyújtott és lángra lobbantotta a benzintől átitatott ruhájú fiatal nőt. A leány

sikoltozására berohantak a szomszédok és letépték a leány ruháit, de az így is olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életben maradásához kevés a remény. A mérnököt letartóztatták.

Kivégeztette magát fivérével a gyilkosság felbujtója

Ungvárról jelentik: Az itteni rabkórházban meghalt Pjáták János alsógyertyáposi munkás, aki hat év előtt az ablakon keresztül lelőtte Kustan Iván erdőőr. A csendőrség hosszú ideig eredménytelenül nyomozott a tettes után és csak tavaly ősszel árulták el a falusiak Pjátákot, akit egy rablási ügyből kifolyólag a csendőrök lefogtak. A nyomozás során megállapítást nyert, hogy Pjátákot Uklinsky Mihály bérelte fel a tette. Mikor a csendőrök le akarták fogni Uklinskyt, az megszökött hazulról és öngyilkosságot kísérelt meg. A sikertelen öngyilkossági kísérlet

után Uklinsky fivérével „kivégeztette” magát. Megkérte bátyját, hogy végezzen vele, mert nem akar börtönbe kerülni. Uklinsky Ilko teljesítette öccse kívánságát és baltával

formálisan lefejezte fivérét. A tett után letartóztatták, de tekintve, hogy elmebaj tüneteinek mutatkoznak rajta, nem igen kerül bíróság elé.

Leégett egy okiráltságbeli község harminc gazdasága

București, március 21. — A Neamț megyei Podoleni községben péntek délután egy parasztház padlásán tűz ütött ki, ami a nagy szélben továbbterjedt, úgyhogy egy óra alatt 130 gazdaság égett le, egy asz-

szony, egy gyermek, négy ló és 10 tehén a tűz áldozata lett. A piatraneamti és buhuși tűzoltóknak néhány órai munkával sikerült azután a tüzet lokalizálni.

A „szőke tigris” rémdrámája

Arizona szépség királynőjének borzalmas kettős gyilkossága és útja a tébolyda felé

Az amerikai közvélemény napok óta annak a rémdrámának hatása alatt áll, amelynek tragikus és egyben hírhedt hősnője, Winnie Ruth, egy arizonai lelkész leánya. Miss Ruth a múlt esztendőben nyerte el az arizonai szépségkirálynő büszke címét. A karcsu, szőke éterikus szépség néhány hónap előtt Arizonának egy kisvárosában, Phoenixben kapott állást az egyik nagy klinika laboratóriumában.

Néhány hónappal később a kisvároska vasutállomásán egy fiatal, erősen lefátyolozott hölgy egy nagyobb bőr utazótáskát akart teherárúként feladni. A vasúti tisztviselőnek feltűnt, hogy az utazótáskán vérfoltok vannak és ezért megkérdezte, hogy mit tartalmaz a szállitmány. A hölgy meglehetősen ingerülten és idegesen azt felelte, hogy a tisztviselőnek ehhez semmi köze.

— Nagyon sajnálom — felelte a tisztviselő —, de kénytelen vagyok megnézni a szállitmányt. Az utóbbi időben gyakran próbálnak vadhuszt átcsémpészni egyik államból a másikba, ez pedig vámmilletéki kihágásba ütközik.

Emberfeje a kalapdobozban

A tisztviselő még be sem fejezhette a mondatot, amikor a fiatal nő meglepő gyorsasággal kirohant a vasutállomásról és a közelben várakozó autóba ugrott. Az autó megindult és a meglepett tisztviselőnek csak annyi idejük volt, hogy a rendszámát megjegyezzék.

A gyanús csomagot természetesen felbontották és kiderült, hogy a vasúti tisztviselő elcsémpéje, amikor abban két feldarabolt női holttestet találtak.

A holttestek feje hiányzott. Valamivel később a két fejet megtalálták egy kalapskatulyában, a vasutállomás várótermében.

Rövid nyomozás után, alig néhány órával később már megállapították a szét darabolt holttestek személyazonosságát.

Két ápolónő volt, akik ugyan azon a klinikán dolgoztak, amelynek Winnie Ruth is alkalmazottja volt.

Nem volt nehéz megállapítani ezek után, hogy a borzalmas bűncselekmény tettese csak a szépségkirálynő lehet. A rendőri nyomozás azonban ezen a ponton csődöt mondott, mert Miss Arizona nyomtalanul eltűnt. Amint később kiderült, igen jó ötlettel vezette félre a rendőrséget. Felvétette magát az egyik kisvároska szanatóriumába és a csendes betegek között a rendőri nyomozás

csakugyan nem érte el, amíg atyja kívánságára önként jelentkezett.

A kihallgatások során kiderült, hogy a kettős gyilkosság háttérében féltékenységi okok szerepelnek. Winnie Ruth a klinikán megbarátkozott a két ápolónővel és barátságuk anynyira elmélyült, hogy közös lakást is béreltek. Barátságuk tartósnak is bizonyult mindaddig, amíg meg nem ismerkedtek egy fiatalemberrel aki látszólag mindhárom nő iránt egyformán vonzalmat mutatott Winnie Ruth ekkor elhatározta, hogy elteszi láb alól két vetélytársnőjét.

A bűnös leányra halálos ítélet várt. Édesapja Arizona vezetőköréit mozgatta meg a megkegyelmeztetés érdekében. A lelkész azonban mindössze annyit ért el, hogy a kivégzés módját változtatták meg és az Arizona államban szokásos akasztófa helyett a szépségkirálynőt villamosszékre ültették. A börtönben azonban olyan tünetek mutatkoztak rajta, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy Winnie Ruth nem épelméjű. A védelem ezt a motívumot is felhasználta és sikerült is a per újrafelvételét kieszközölni.

Ezen a második tárgyaláson,

Nyolcvan százalékkal felemelték a református papság államsegélyét

Cluj, március 21. A kultuszminiszteriumból az elmúlt napon 6834—1938. szám alatt hivatalos értesítés érkezett Vársárhelyi János transilvaniai református püspök címére, mely tartalmánál fogva teljes joggal tarthat igényt a magyar kisebb ségi társadalom érdeklődésére. A kultuszminiszterium hivatalos értesítése ugyanis közölte a transilvaniai református püspökkel, hogy

a kultusz-kormány — meg-

hallgatva a püspökség hivatalos előterjesztéseit — elhatározta, hogy eltörli a református egyház lelkészei által eddig fizetett áldozati adókat.

A miniszteriumi leirat egyébként részletes ismertetést nem tartalmaz sem az állami adók nemeire, sem pedig a törlesztés részletes módozataira vonatkozólag.

Egyébként ugyanez a kultuszminiszteriumi leirat közli a

transilvaniai református püspökséggel, hogy

a kultuszkormány a református papság részére február és március hónapokra a papi fizetésekkel arányosan a lelkészeknek 800—2000 lei rendkívüli államsegélyt folyósít. Az új költségvetési év kezdetétől pedig, tehát április 1-től kezdődőleg, a kultuszkormány 80 százalékkal felemeli a református papság államsegélyét.

Lengyelország totális állam lesz?

Moscicki elnök feltűnéstkeltő rádiószózata a szélsőséges ifjuság ellen. Antiszemita tüntetések Varsóban

Varsó, március 21. Pilsudszky marsall névenapján Moscicki köztársasági elnök rádióbeszédet mondott.

Moscicki kifejezte rosszallását amiatt, hogy többen azok közül, akik Pilsudszkyhoz hűek maradtak kritizálják a kormányt. Ezek a kritikák — mondotta Moscicki — szerin-

tem igazságtalanok, mert nem segítik elő Pilsudszky álmának egy nagy és hatalmas állam megvalósulását. Elitélem — folytatta Moscicki — a fiatal-ság egy részének magatartását is, amely — noha jó szándékok fűtik őket — a káosz magvait hinti el. A káosz pedig csak a kommunistáknak kedvez.

Csak azért, hogy ezen veszély ellen — amely legnagyobb mind között — küzdhesünk — tette hozzá az elnök — szükségessé válhat, hogy a megoldást totális rezsimben keressük meg. Mégis hiszem, ezen szélsőséges eshetőségre nem fog sor kerülni, mert azon a véleményen vagyok, hogy kizárt dolog, mert a káosz elvetői meghiusíthatják egy kormány munkáját, amely az ország érdekében dolgozik,

Varsói politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Moscicki rádióbeszédének. Első eset, hogy az államfő a nemzethez fordul azzal a kéréssel, hogy a kormányt támogassák és bejelentik a totális állam bevezetésének lehetőségét.

A lengyel fővárosban és a nagyobb városokban nagy antiszemita tüntetések voltak. Nagyon sok zsidót brutalizáltak és zsidó üzleteket összeromboltak. A tüntetések oka az volt, hogy a lengyel-litván konfliktus miatt a zsidó betétesek megrohanták a bankokat.

TELEFON

által

Időt

és

Pénzt

takarít meg

INGYEN
kap egy kalkulációt, amely tartalmazza azt a számot, amely Önnek a sorsjegyen szerencsét hoz. Díjazás nyereség után.
„CORVINO” Cluj, Mico 4.

Helyet az öregeknek

Miss Frances Parkins az amerikai munkásszövetség titkára igen helyes kis cikket írt lapjában. Megírja, hogy a világ most már komolyan kiábrándul a fiatalemberekből. Meg kell jegyeznünk, hogy ez nem egészen pontos megállapítás, mert a fiatal emberek előretörése végeredményben inkább politikai volt s ezért veszedelmesebb. Miss Parkins azt írja, hogy a fiatal munkaerő elveszi az idősebb kenyerét, de ez nem csak nem helyes a munkásság szempontjából, hanem helytelenít, vagyis a gyárosok. A gyáros urak, miss Parkins szerint „belátják”, hogy a fiatal munkaerő energikusabb és fürgébb mint az öreg, de ezzel szemben az idősebb munkás meggondoltabb, nyugodtabb, komolyabb s többet rá lehet bízni.

Hát bizony sok mindenben téved miss Parkins. Elsősorban téved abban, hogy azt hiszi a gyárosok tudják mit beszélnek. Ez nem áll ám kedves miss! Még az önkéntes Fordjáról sem bírom elhinni, hogy gazdasági „elméleteiben” ő maga is hinne. Annál rosszabbul áll egy munkásszervezet titkárának bízni az olyan emberben, aki ma is mint csecsemő kezdte karrierjét, vagyis sem tapasztalatot, sem bölcsességet, sem belátást, sem emberszeretet nem gyűjtöhetett több időn keresztül, mint legfeljebb egy emberöltő. Már pedig ezek az elméletek amiket a gyáros urak szoltak felállítani a termelés szabályozásáról a munkás munkaerejének fokozásáról, a kiadott pénz autarchikus megforgatásáról (mint amint Fordnál láttuk) csak addig érnek valamint, amíg rendkívüli körülmények nem állanak elő. Ford is egy „élet tapasztalatait” gyűjtötte magába, amíg híres elméleteit felállította. Nem tehetett róla szegény, hogy a tapasztalatok nyomában összeomlottak, amit olyan dekonjunktura követett, amit „egy élet tapasztalata” sem látott.

Igy az a belátó politika, a melyet most miss Parkins szerint az amerikai munkaadók a szegény öregebb munkásokkal tanúsítanak talán inkább más körülmények között jöttek létre, mint amit miss Parkins megállapít. A „helyet az öregeknek” jelszó azonban minden esetre közelebbről is megvizsgálható, mert ha nagyon szigorúan vesszük talán kortüneteknek is minősíthetjük.

Fusz éye dominál ez a jelszó az életünkben. Maga a jelszó komolytalan, olyan mintha a Színház Élet adta volna ki. S ha a jelszó mégis karriert csinál, erre a jelszó-

ra már rohamosztagok me-
neteltek. A helyet az ifjúsá-
nak alatti valósággal elpusztult minden ami szent és szép volt az emberiség életében. Az „ifjúság előjogai” miatt ártatlan emberek pusztultak el, ártatlan népek jutottak rablancra. Rettenetes tévedés volt az ifjúság tisztelete, be kell vallanunk.

Sajnos most már nem segít-
hetünk a dolgon. Megöreged-
tünk és pozícióinkat nem si-
került megőriznünk. A helyet
az ifjúság jelszava alatt új
meg új generáció nyomult a
nyomunkba s egymás hegyén
hátán lesték az alkalmat,
hogy a szomorú világ szomo-

ru sorsába befolyást kaparint-
sanak maguknak.

Ez sikerült is. Nem kell
másra rámutatnunk mint,
hogy a nemzeti szocializmus
rohamosai mind a harminc
éven innen voltak. Ezeknek a
bölcsessége rendezte be és ké-
szítette el az új világot szá-
munkra.

Az ifjúság e tulbecsülése ret-
tenetes pszichózis volt, mely
végigvonult a világon és
megrendítette az élet termé-
szetes törvényeit. Meg kell
szabadulnunk ettől még, ha
nem is miss Perkins szép cik-
keinek hatása alatt, de min-
denképen.

Lelkibetegség volt ez, ami
mindig elfog olyan korokat,
amely sajátmagában nem biz-
dos. Az élet sűrű tévedéseit
nem mi emberek találtuk fel.
Az élet a világ kezdete óta te-
le van tévedésekkel. Voltak ál-

latok, állatfajok, melyek bele-
pusztultak ezekben a tévedé-
sekbe. Az élet folyton korri-
gálta tévedéseit új meg új
alakban kereste meg az igaz-
ságot, ami nem más, mint a
fennmaradás és továbbfejlő-
dés. Az óriás gyíkok elpusztultak, de a kis gyíkok már
mint ugyanennek a tévedés
nek javított formái megma-
radtak. Az emberiség sok
pszichológiai válságának egyik
döbbenetes tévedése volt ez
a „helyet az ifjúságnak” jel-
szó. Eleinte csak felületi jel-
szó volt később valósággal
bele ebbe magát a tömegekbe
és végzetes következmények-
kel járt. Az az érdekünk,
hogy ugyanilyen jelszóval pró-
báljuk visszafordítani lejtőn
gördülő életünket „helyet az
öregeknek”, legyen a jelsza-
vunk és melléje ez is „soha
többé jelszó”. (fás)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szögig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jeligével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

POSTA

Róna fényképésznél

egelősebb, legszebb a fénykép!!

6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataim-
ban látható:

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja
magát a konkurenciától félrevezetni

Összinte jeligré levél van a
kiadóban.

ÁLLÁS

Kimondottan intelligens, jó-
megjelenésű urak, állandó al-
kalmazásra ügynöki minőség-
ben, jó keresettel felvételnek.
Cim a kiadóban. 910

Kovács-segédet felvesz Ka-
kóc Gyula. Sft. Andrei, jud.
Bihar. 1124

Rádió műsor

SZERDA

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus
torna, rádióhíradó, a reggeli
hangverseny, háztartási, orvosi
tanácsok. 13 Időjelzés, kultu-
rális hírek, sport, vízállásjelen-
tés. 13.10 Déli hangverseny köz-
vetítése. Közben sporthírek.
13.40 Gramofonlemez. 14.15
Hírek, időjárásjelentés, rádió-
híradó. 14.30 Gramofonlemez.
15 Hírek. 16.45 Előadás.
18 Stanescu zenekar. 19.15
Stefanescu zeneszerzőről hang-
példákkal. 20 Egyházi hangver-
seny az evangélikus templom-
ból. 20.30 Marinescu-Moreanu
Mária olasz áriaestje. 21.05
Bemondás szerint. 21.30 Tarka

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 2 évi fizetésre hegyi
ház, gyümölcsös és vetemé-
nyes föld. Érdeklődni: Parcul
Alba Iulia No. 38. Restaurant
Amerika. 1085

Vitrin, tükrös szekrény, kre-
dene, fotel schöberl eladók Str.
Gen. Moșoiu 4/a. 1125

Makulatura ujságpapír kap-
ható kis és nagy mennyiség-
ben Pásztor Ede cégnél Piața
Mihai Viteazul 4.

Eladó 8-as Ford teherautó.
Piața Cazarmei 4. Szijgyártó.
1122

Első magyar gazdasági 6-os
cséplőgép és Nicholson kazán,
7 légkörös teljes felszereléssel
eladó. Ungur Petru, Miersig
jud. Bihar. 1123

lemezek. 22.30 Hírek. 22.45
Vendégloői zene.

BUDAPEST I. 7.45 Torna.

Öngyilkosság Marghitán?

Oradea, március 21. Tegnap
délután beszállították a Szent
József szanatóriumba Helin-
gerné Ruef Anna 50 éves bécsi
származású lakost, aki leg-
utóbb Marghitán a mólki apát-
ság területén lakott. Helinger
Anna nagymennyiségű altató-
szert vett be. Másnap minden
orvosi beavatkozás ellenére —
meghalt. A szerencsétlen sorsu
nő ugyan szedett altatószert,

Utána: Gramofon. 8.20 Étrend.
11 Hírek. 11.20 és 11.4g Felol-
vasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat.
13 Déli harangszó. — 13.05
Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20
Pontos időjelzés. 14.30 Hangle-
mezek. 15.40 Hírek. 16 Árfo-
lyamhírek. 16.20 „A magyar
föld kincseinek bemutatója”.
17.15 Diákfelőra. 17.45 Pontos
időjelzés. 18 Énekszámok 18.30
Előadás. 19 Beszkárt-zenekar.
20.15 A magyar-görög világ-
bajnoki labdarugó selejtező
mérkőzés. 20.30 A rádió szalon-
zenekara. 21.10 „Szegedi Est”.
22.15 Hírek. 22.40 Töröknyelvű
előadás. 23 Időjárásjelentés.
Majd „A Mezőgazdasági Kiállít-
ás díjazásainak eredményei”.
23.25 Cigányzene. 24 Hírek
francia és olasz nyelven. 24.10
Táncclemezek. 1.05 Hírek kül-
földre.

MINDENKI

aki kertjét szereti,

MILL-nél

TOMNATIC

szerzi be gyümölcsfa,
rózsa, szőlőoltvány,
diszcserje, díszfa és
füllevelűfa szükségletét. A
legnagyobb telep Romániá-
ban. — Arjegyzék kívánat-
ra ingyen. — Telepbirtokos

Buding Károly